

M. Dziewońskiego, dyrektora Zakładów Elektrycznych m. Lwowa i W. Gerlicza, dyrektora Łódzkich Elektrycznych Kolei Dojazdowych, wybrano ponownie, nadto powołano do Zarządu p. T. Polaczek-Korneckiego, dyrektora Krakowskiej Spółki Tramwajowej.

Do Komisji Rewizyjnej weszli pp. Wrede z Katowic, Masełkowski z Bydgoszczy i Ring z Łodzi.

Na Powszechnej Wystawie Krajowej w roku 1929 przedsiębiorstwa zrzeszone postanowiły wystąpić w zwartej grupie pod egidą Związku.

Wobec tego, że wyznaczony na rok 1930 Kongres Związku Międzynarodowego Tramwajów, Kolei Dojazdowych i Samochodowych przedsiębiorstw komunikacyjnych ma się odbyć w Warszawie, uchwalono rozpocząć już w r. b. przygotowania organizacyjne i finansowe.

Walne Zebranie Stowarzyszenia Radjotechników Polskich.

Dnia 28 kwietnia b. r. odbędzie się Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia w siedzibie Państwowych Kur-

sów Radjotechnicznych, w Warszawie — Mokotowska Nr. 6 o godz. 20-ej z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie zebrania przez Prezesa S. R. P.
- 2) Wybór przewodniczącego zebrania i sekretarza.
- 3) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zebrania z dnia 7 maja 1927 r.
- 4) Sprawozdanie za ubiegły okres: a) Zarządu, b) Skarbnika, c) Redaktora Przegl. Radjotechnicznego, d) Delegata do C. K. P. Z. R., e) Delegata do P. K. E., f) Koła Poznańskiego, g) Koła Wileńskiego, h) Koła Lwowskiego, i) Koła Toruńskiego.
- 5) Protokół Komisji rewizyjnej.
- 6) Wybór członków Zarządu i Komisji rewizyjnej.
- 7) Sprawa ewentualnego przeorganizowania Stowarzyszenia na Stow. Radjoinżynierów (na wzór Stow. Inżynierów Mechaników Polskich), zmiany w statucie (referuje p. mjr. Jackowski).
- 8) Wolne wnioski.

NOWE WYDAWNICTWA.

Pomiary elektryczne w technice. 158 str. i 163 rys. w tekście. Napisał *Mieczysław Pożaryski*, inżynier elektryk, profesor elektrotechniki ogólnej na Politechnice Warszawskiej. Warszawa, 1928 roku. Wydawnictwo Tow. Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Warszawskiej.

W sprawie recenzji inż. Jana Tymowskiego w Nr. 2 str. 45 Przegl. Elektr. o mojej książce: „Krótki zarys elektrotechniki”.

Ponieważ p. inż. J. Tymowski wyraził zdanie, że układ przedmiotu należałoby obrać odmienny, uważam za wskazane podzielić się z czytelnikami Przeglądu motywami, jakie mię skłoniły do zatrzymania się na układzie tam zastosowanym.

Przedewszystkiem, zastanawiając się nad sprawą układu, przyszedłem do wniosku, że podręcznik społeczny nie może być książką, której nauczyciel ma się niewolniczo trzymać, i zadając uczniowi lekcje, wskazywać mu, odkąd dokoła ma się nauczyć. Takie żywe nauki jak techniczne, oczywiście, książkowo traktowane być nie mogą.

Rola podręcznika sprowadza się do zarejestrowania w systematycznym wykładzie ważniejszych wiadomości, wzorów, sposobów obliczeń, wyjaśnień, które przez nauczyciela będą podane w innym porządku i inaczej, a to w zależności od indywidualnych właściwości umysłu i zakresu wiedzy nauczyciela, stopnia przygotowania uczniów i pomocy naukowych, jakimi nauczyciel rozporządza.

Nauczyciel i uczeń skorzystają z podręcznika najlepiej w ten sposób, gdy po lekcji nauczyciel wskaże uczniowi, że o tem co było mówione, znajdzie on może więcej szczegółowe wiadomości w podręczniku autora NN, na str. X.

Mając podręcznik, uczeń nie będzie potrzebował polegać przy uczeniu się wyłącznie na swojej pamięci i notatkach, które często zawierają różne błędy, a będzie miał przed oczyma wyraźny rysunek i wyraźnie napisany wzór, z którym ma się zaznajomić bliżej.

Wstęp historyczny, umieszczony na początku, stanowi zbiór informacji, z których uczeń i nauczyciel będą korzystać wielokrotnie i niema ciągłości tematu pomiędzy tym wstępem a następnymi rozdziałami.

Młodzież społeczna na ławie szkolnej już bardzo wcześniej — choć powierzchownie — zaznajamia się z podstawowymi pojęciami techniki elektrycznej i gdy nawet zacznie lekturę książki od ustępu historycznego, niewiele pewno mieć będzie wątpliwości i zdań niezrozumiałych, do których zresztą powróci, gdy książkę całą przeczyta.

Prądnice elektryczne znalazły się przed prawem Ohma z tego względu, że treść wykładu przewiduje tu tylko bardzo powierzchowne rozważenie działania prądnicy, gdyż książka nie jest przeznaczona dla elektryków.

W tych warunkach uważałem, że lepiej odrazu zapoznać czytelników z temi najważniejszymi źródłami prądu naszych społecznych urządzeń. Potem już łatwiej, nie przerywając ciągłości wykładu, mówić o natężeniu, napięciu, mocy i pracy prądu stałego i zmiennego.

prof. M. Pożaryski.

Wiadomości wydawnicze.

W dniu 27.II 27 r. odbyło się w Warszawie z inicjatywy Koła Mechaników zebranie przedstawicieli organizacji Wydawniczych dla wydawnictw technicznych pod przewodnictwem prof. Geislera.

Na zebraniu były reprezentowane organizacje z Warszawy, z Górnego Śląska, ze Lwowa i z Krakowa. Organizacja Poznańska przesłała list z projektami i życzeniami. Ze sprawozdań przedstawicieli wynika, że organizacje warszawskie zajmują się głównie wydawnictwami o poziomie średnim i wyższym. Lwów ma zamierzenia, już bliskie realizacji, co do wydania biblioteczki rzemieślniczej, — narazie dla metalowców.

Organizacja Krakowska wydaje podręczniki i dziełka z dziedziny przemysłu artystycznego.

Śląsk narazie wydaje tylko czasopismo techniczne, przeznaczone dla techników o średnim i niższym poziomie.

Po wyczerpującej dyskusji zebrani postanowili utworzyć w Warszawie przy księgarni technicznej Centralę wydawniczą, zadaniem której ma być zbieranie wiadomości o ukazujących się i zamierzonych wydawnictwach technicznych, kordynowanie, inicjowanie wydawnictw, wyszukiwanie autorów i wydawców, przygotowanie katalogu wydawnictw

technicznych i periodycznej bibliografii, czuwanie nad sprawą słownictwa.

Wszyscy autorowie i wydawcy dzieł technicznych, którzy chcieliby skorzystać z pośrednictwa Centrali lub też do pomocy w jej pracach, mogą zwrócić się pod adresem: Warszawa, ul. Czackiego 3/5, Księgarnia Techniczna.

Walne Zebranie udziałowców Spółki „Wydawnictwo Przegląd Elektrotechniczny”.

Protokół Zwyczajnego Dorocznego Walnego Zebrania udziałowców Spółki „Wydawnictwo czasopisma Przegląd Elektrotechniczny” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w dniu 3-go marca 1928 r.

Obecnych 7 osób, reprezentujących 310 udziałów, t. j. 31% kapitału Spółki.

1. W imieniu Zarządców Spółki otwiera Zebranie o godz. 19 min 20 p. inż. M. Kuźmicki; przypomina on na wstępie, iż Spółka w ostatnich tygodniach poniosła bolesną stratę przez zgon jednego z członków Zarządu, mianowicie s. p. inż. Włodzimierza Horki; pamięć Zmarłego zebrani uczcili przez powstanie. Następnie p. inż. Kuźmicki proponuje na przewodniczącego Zebrania p. inż. Ksawerego Gnoińskiego, co obecni akceptują przez aklamację. Na sekretarza Zebrania zaproszono p. inż. W. Pawłowskiego.

Przyjęto bez zmian proponowany przez Zarząd porządek obrad, a mianowicie:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego.
2. Zatwierdzenie bilansu oraz r-ku strat i zysków za rok operacyjny 1927.
3. Przeznaczenie nadwyżki bilansowej z r 1927.
4. Wybór Komisji rewizyjnej.
5. Wolne wnioski.

Przystąpiono do 2-go punktu porządku obrad. Sprawozdanie za rok ubiegły oraz bilans i r-k strat i zysków za rok 1927 referuje p. inżynier M. Kuźmicki. Rok ubiegły zaznaczył się dalszym rozwojem i umocnieniem wydawnictwa. Powiększono ilość stron redakcyjnych (596 str. za rok 1927 wobec 536 str. w r. 1926) i dążono do podniesienia graficznej strony wydawnictwa. Dzięki pomyślnym koniunkturam, głównie dzięki ożywieniu w przemyśle, wpływy z ogłoszeń znacznie wzrosły, co pozwoliło na wydatne podwyższenie honorarijów autorskich oraz na odnowienie lokalu redakcji i uzupełnienie meblowania biurowego. Bilans za rok 1927 zamyka się obustronnie sumą 14 499 12 zł i składa się z następujących pozycji:

Po stronie czynnej: kasa 780 zł., P. K. O. 1738,52 zł, papiery procentowe 1362 zł, remanent papieru 3286 zł, dłuż-

nicy 6 966 95 zł, inwentarz 1 zł, sumy przechodnie 364 zł. Razem 14 499,12 zł.

Po stronie biernej: Kapitał zakładowy 5000 zł, kapitał zapasowy 1000 zł, wierzyciele 1038,47 zł, niepodniesiona dywidenda 799,50 zł, Sumy przechodnie 400 zł, nadwyżka 1927 r. 6261,15 zł. Razem 14 499 12 zł.

Następnie p. inż. M. Kuźmicki odczytuje protokół Komisji Rewizyjnej: „Komisja rewizyjna w osobach panów: Dyrektora Kazimierza Gayczaka, Dyrektora Alfonsa Kühna i Dyrektora Zygmunta Okoniewskiego, wybranych przez Walne Zgromadzenie udziałowców spółki p. t. „Wydawnictwo czasopisma Przegląd Elektrotechniczny, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w dn. 21 marca 1927 roku zrewidowała sporządzony przez pp. Zarządców Spółki bilans, zamknięty w dniu 31 grudnia 1927 r. obustronnie sumą złotych 14 499 12 oraz Rachunek strat i zysków za rok 1927, zamknięty obustronnie sumą złotych 68 615,97 i stwierdziła zgodność wykazanych cyfr z odpowiednio prowadzoną Księgą główną.

Sprawozdawczy rok 1927 został zamknięty nadwyżką w sumie złotych 6 261,15.

Komisja rewizyjna proponuje Walnemu Zgromadzeniu spółników udzielenie panom zarządcom absolutorjum za czynności w roku 1927”.

Przewodniczący zarządza głosowanie nad wnioskiem Komisji rewizyjnej. Wnioski jednogłośnie przyjęto, a tem samem udzielono Zarządowi absolutorjum za czynności w roku 1927.

3 Zgodnie z propozycją Zarządu, zreferowaną przez p. inż. M. Kuźmickiego dokonano podziału nadwyżki z roku 1927 w sposób następujący: na r-k kapitału zapasowego, przeznaczono 4 000 zł, na rezerwę podatkową 780 zł, na 10%-wą dywidendę 500 zł, na wynagrodzenie członków Zarządu i Komisji rewizyjnej, jako żetony za udział w posiedzeniach 600 zł, resztę, a mianowicie 381,15 zł, uchwalono przenieść na r-k roku 1928

4. Przystąpiono do wyboru Komisji rewizyjnej. W tajnem głosowaniu zostali wybrani pp. Kazimierz Gayczak, Alfons Kühn i Zygmunt Okoniewski.

5. P. inż. Tomasz Arlitewicz w imieniu Zarządu Głównego Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich składa podziękowanie Zarządowi Spółki za zrozumienie trudnej sytuacji finansowej Stowarzyszenia i obniżenie prenumeraty dla S. E. P. z 7-miu na 6 złotych kwartalnie

Przewodniczący:

K. Gnoiński.

Sekretarz:

W. Pawłowski.

PRZEMYSŁ I HANDEL.

Rynek akcyjny.

Okres świąteczny cechują zmniejszone obroty. Ogólna tendencja panuje mocna. Bardzo dodatni wpływ na kształtowanie się kursów wywarły drobne zresztą zlecenia zagranicy. Na giełdach prowincjonalnych interesowano się z grupy akcji elektrotechnicznych akcjami Elektrowni Dąbrowieckiej, Tramwajami Dąbrowieckimi i S-ki „Siła i Światło”.

Nowe emisje w spółkach akcyjnych.

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskiem powiększa kapitał zakładowy z 7,5 milionów złotych do 10 milionów drogą II emisji złotowej

50 000 sztuk nowych akcji nominalnej wartości zł. 50 każda na następujących główniejszych warunkach:

a) pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzedniej w stosunku do ilości posiadanych akcji,

b) dla wykonania prawa poboru dla dawnych akcjonariuszów (p. „a”) winien być określony termin 6-tygodniowy,

c) repartycji tych akcji, na które dotychczasowi akcjonariusze z tytułu posiadania prawa pierwszeństwa się nie zapiszą, dokona Rada Zarządzająca według swego uznania i określi ich kurs emisyjny, który nie może być niższy od ceny emisyjnej,